Dosarul nr. 2-411/2023

HOTĂRÎRE
În numele Legii

06 iulie 2023 mun. Hînceşti

Judecătoria Hînceşti, sediul Central,
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecător Roic-Botezatu Lilia
grefier Simionel Ion

a examinat în şedinţa de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Galina către Rotaru Constantin, privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

În ședința de judecată a fost prezentă reprezentantul reclamantei avocatul Badea Margareta, reclamanta a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar pârâtul fiind citat legal nu s-a prezentat.

La 04.08.2023, Rotaru Constantin a înregistrat cerere de apel împotriva hotărîrii judecătorești din 06.07.2023.

În conformitate cu art.236 alin.(5-6) CPC, hotărârea integrală a fost întocmită la data de 23.10.2023.

Examinînd cauza, instanţa de judecată,

a c o n s t a t a t:

În data de 06 martie 2023, în Judecătoria Hîncești a parvenit cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Galina către Rotaru Constantin privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor minori.

În motivarea acţiunii, reclamanta a invocat că, a concubinat cu pîrîtul, iar din relaţia lor la ***** s-a născut fiica *****. La 14.02.2009 a înregistrat căsătoria la Primăria sat. Cioara r-nul Hînceşti, iar la ***** s-a născut fiul *****. După naşterea copiilor relaţiile lor s-au înrăutăţit, familia nu se putea de păstrat şi a decis să divorţeze. Împreună cu copii s-a mutat cu traiul la rudele sale. Prin hotărîrea judecătorească din 11.06.2015 a fost desfăcută căsătoria cu Rotaru Constantin, domiciliul copiilor minori a fost stabilit cu ea, cît şi s-a dispus încasarea din contul pîrîtului pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** în mărime de 1000 lei lunar şi *****, născut la ***** în mărime de 500 lei lunar pînă la atingerea majoratului de către copii. Începînd cu anul 2015 pînă în 2022 pîrîtul nu a achitat pensia pentru întreţinerea copiilor, acumulînd datorie, iar la rugăminţile de a achita pensia de întreţinere, acesta refuza. Cu ajutorul rudelor a putut să facă faţă greutăţilor financiare, iar cînd a crescut fiul a putut să se angajeze la muncă pentru întreţinerea copiilor. Avînd probleme de ordin familiar, Rotaru Constantin a revenit în ţară din Franţa, unde s-a aflat la muncă şi la data de 12.01.2023 a achitat la executor datoria acumulată.

Mai menţionează, că în ultima perioadă din cauza situaţiei grele din ţară, lucrează ocazional, are un venit destul de modest, majorarea preţurilor, starea sa materială s-a agravat.

La fel, cu creşterea copiilor cresc şi cheltuielile de întreţinere. În prezent, ***** învaţă în clasa a VII-a, iar ***** în clasa a I-a la gimnaziul din com. Bubuieci mun. Chişinău.

Pornind de la faptul, că pîrîtul lucrează peste hotare, nu acordă ajutor financiar lunar, îi vine greu de una singură să facă faţă cheltuielilor pentru întreţinerea copiilor minori cu o pensie de 1500 lei lunar , pentru ambii copii.

Solicită reclamanta Rotaru Galina modificarea cuantumului pensiei de întreţinere de la pîrîtul Rotaru Constantin stabilită prin Hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chişinău din 11.06.2015 pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** în mărime de 1000 lei lunar şi *****, născut la ***** în mărime de 500 lei lunar – în sumă fixă de 3000 lei lunar, pentru fiecare copil minor.

În drept, se invocă prevederile art.art. 74, 110 Codul Familiei, art. 166 CPC.

***Argumentele participanţilor la proces**:*

Reclamanta Rotaru Galina fiind citată cu aviz de recepție în ședința de judecată nu s-a prezentat. La materialele cauzei civile se dețin avizele de recepție a citației, contra semnătură , fapt ce confirmă că ultima a fost înștiințată legal despre data și ora ședinței de judecată (f.d. 15,18), precum şi cererea acesteia prin care solicită examinarea cauzei în lipsa sa (f.d. 20-21) fiind astfel admisă reprezentarea sa de către avocatul împuternicit Badea Margareta, cu judecarea cererii în absența reclamantei Rotaru Galina .

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei Rotaru Galina, avocatul Badea Margareta (în bază de mandat nr.1926414 din 02.05.2023, nr. licenței 0710 din 04.11.2002 f.d. 19) a susținut integral cererea de chemare în judecată conform temeiurilor de fapt și de drept expuse supra și solicită admiterea integrală a cererii.

Pîrîtul Rotaru Constantin , fiind citat legal, cu aviz de recepție, contra semnătura nu s-a prezentat. La materialele cauzei civile se dețin avizele de recepție a citației, contra semnătură , fapt ce confirmă că ultimul a fost înștiințat legal despre data și ora ședinței de judecată , însă nu a înştiinţat instanţa privind imposibilitatea prezentării la şedinţa de judecată ori să solicite examinarea cauzei în absenţa sa (f.d. 14,17).

În conformitate cu prevederile art.art 205 alin. (4), 206 alin.(3) CPC instanţa a dispus judecarea pricinii în absenţa pîrîtului citat legal, mai mult decît atît, avînd la cunoştinţă existenţa prezentului litigiu şi examinarea lui, Rotaru Constantin, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează şi jurisprudenţa CEDO (Van Harn versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanţă şi de a îndeplini cerinţele legale, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat examinarea cauzei în lipsa sa.

Studiind cererea de chemare în judecată și materialele anexate, audiind opinia reprezentantului reclamantei, analizînd legislaţia relevantă la caz, instanţa de judecată concluzionează ca cererea urmează a fi admisă parţial, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă al R. Moldova, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă al R. Moldova, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)–(3) din Codul de procedură civilă al R. Moldova, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

În conformitate cu art. 131 alin. (1) din Codul de procedură civilă al R. Moldova, explicaţiile date de părţi asupra circumstanţelor care le sunt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe.

În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă al R. Moldova, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzeii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu prevederile art. 46 din Codul Familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Conform art. 51 alin.(3) din Codul familiei, copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

Potrivit prevederilor art. 53 alin.(1) din Codul familiei, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime.

Potrivit prevederilor art. 58 alin.(1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art. 74 al.(1) Codul Familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

În virtutea prevederilor art. 58 alin.(1) şi art.74 alin.(1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Tot aceste dispoziţii se conţin şi în art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, care prevede că ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

Articolul 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării acestuia, revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă

înainte de orice de interesele primordiale ale copilului, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

În speța dedusă judecății, instanța va soluționa cauza prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea problemei de drept enunțate, constituie o garanţie de protecţie a interesului superior al copiilor minori, cât şi a familiei în general.

Din probele pertinente conform textelor de lege enunţate, administrate în speță, raportate la raportul juridic litigios dedus judecăţii, instanţa invocă următoarele constatări faptice:

Astfel, potrivit Certificatului de divorţ seria/nr. D-IV 0507325 eliberat de OSC sectorul Ciocana, mun. Chişinău la 04.08.2015 se indică, că căsătoria dintre Rotaru Constantin şi Rotaru Galina a fost desfăcută în baza hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chişinău din 14.07.2015, divorţul fiind trecut în registrul actelor de stare civilă la data de 01.08.2015, nr. 376 (f.d. 6).

Reieșind din copia certificatelor de naștere anexate la materialele cauzei se atestă că Rotaru Constantin şi Rotaru Galina sunt părinții biologici ai copiilor: *****, născută la ***** şi *****, născut la ***** (f.d. 7,8).

Prin Hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chişinău nr. 2-773/15 din 11.06.2015 , a fost desfăcută căsătoria dintre Rotaru Constantin şi Rotaru Galina , domiciliul copiilor minori *****, născută la ***** şi *****, născut la ***** a fost determinat la întreţinerea şi educaţia mamei, Rotaru Galina, cît şi s-a dispus încasarea din contul lui Rotaru Constantin în beneficiul Galinei Rotaru pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** în mărime de 1000 lei lunar şi *****, născut la ***** în mărime de 500 lei, lunar, începînd cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 17.03.2015, pînă la atingerea majoratului de către copii (f.d. 10).

Este de menționat, că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie. Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nicio incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Instanța reține, că starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, iar sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei citate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate *supra*.

Conform art.75 alin.2) Codul familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanţa reţine, că avînd în vedere existența motivelor care determină imposibilitatea încasării pensiei de întreținere din salariu sau alte venituri, în lipsa datelor privind veniturile stabile/fluctuabile ale pîrîtului, pensia de întreținere urmează a fi încasată în cuantum bănesc fix, conform prevederilor art.76 Codul Familiei.

Potrivit prevederilor art.76 alin.1), 2) Codul Familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri.

Potrivit art. 110 Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luînd în considerație și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Potrivit art. 254 alin. (5) Codul de procedură civilă, dacă pârâtul este obligat, prin hotărâre definitivă, să efectueze plăţi periodice şi dacă se schimbă circumstanţele care influenţează determinarea cuantumului obligaţiilor de plată sau durata lor, fiecare parte este în drept să depună o nouă cerere în judecată şi să solicite schimbarea cuantumului obligaţiilor de plată sau a termenului lor, înaintând o nouă acţiune.

Astfel, la modificarea cuantumului pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, instanţa de judecată urmează să ţină cont de starea materială şi familială a părţilor, precum şi se va ţine cont şi de faptul, că la materialele cauzei lipsesc careva date privind veniturile pîrîtului sau încadrarea oficială în cîmpul muncii a acestuia.

În cadrul examinării cauzei instanța a constatat cu certitudine că reclamanta și pîrîtul, care sunt divorțați și locuiesc separat, sunt părinții copiilor minori *****, a.n.***** și *****, a.n. *****. Copiii au stabilit domiciliul cu reclamanta, iar un contract referitor la întreținerea acestora între părți nu a fost încheiat. Din circumstanțele date, pentru a asigura dreptul copiilor minori la creștere, dezvoltare fizică și spirituală, prin hotărârea judecătorească emisă de Judecătoria Ciocana mun. Chişinău la 11.06.2015 s-a dispus încasarea din contul lui Rotaru Constantin în beneficiul Galinei Rotaru pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** în mărime de 1000 lei lunar şi *****, născut la ***** în mărime de 500 lei , lunar.

Astfel, hotărîrea indicată supra a fost adoptată în anul 2015, adică cu mulţi ani în urmă și de atunci pînă în prezent copii minori ***** şi ***** au avansat în vîrstă. Reieșind din această

stare de fapt, este evident că necesităţile de întreţinere a acestora s-au majorat, fapt ce generează surse suplimentare de întreţinere, comparativ cu situația existentă în anul 2015.

Apreciind probatoriul administrat, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța constată că pensia de întreţinere stabilită de Judecătoria Ciocana mun. Chişinău la 11.06.2015, la moment nu este echitabilă şi aduce atingere gravă drepturilor şi intereselor copiilor minori, motiv din care consideră oportun de a modifica cuantumul pensiei de întreținere însă nu în cuantumul solicitat de reclamantă.

În acord cu concluziile expuse mai sus, luînd în considerare că, potrivit legislaţiei în domeniu, părinţii trebuie în măsură egală să contribuie la întreţinerea materială a copiilor minori, instanţa va admite parţial cererea de chemare în judecată şi va modifica cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori stabilită prin Hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chişinău din 11.06.2015, în sensul majorării acesteia, prin stabilirea în sarcina lui Rotaru Constantin a obligației lunare de achitare a pensiei de întreținere a minorilor în mărime de a cîte 2000 lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii prezentei acțiuni, adică începând cu 06.03.2023, și până la atingerea majoratului de către copiii minori.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu prevederile art.85 alin.(1) lit.a) Cod procedură civilă statuează, că de taxa de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de încasare a pensiei de întreținere.

În conformitate cu art. 98 al.(1) Cod de procedură civilă: „Cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune”. La caz reclamanta este scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat pentru pretenţia privind încasarea pensiei de întreţinere, iar pârâtul urmează a fi obligat prin hotărâre judecătorească la plata acesteia.

Conform normelor menţionate la cazul supus examinării, instanţa de judecată atestă că cerința părții reclamante privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere de la pîrît a fost admisă parţial, respectiv instanța urmează a încasa taxa de stat din contul pîrîtului în folosul statului în sumă de 150,00 lei.

Concluzionînd în baza materialelor cu caracter probatoriu prezentate în cadrul cercetării judecătoreşti, instanţa notează că dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie la judecarea prezentei cauze.

În conformitate cu art.238-241 CPC, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial acţiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Galina către Rotaru Constantin, privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, stabilit prin hotărârea Judecătoriei Ciocana din 11 iunie 2015, cu încasarea din contul lui Rotaru Constantin, a.n.*****, IDNP:***** domiciliat în *****, în beneficiul lui Rotaru Galina, a.n.*****, IDNP:*****, domiciliată în *****, a pensiei de întreținere a copiilor minori *****, a.n.*****, IDNP:***** și

*****, a.n. *****, IDNP: ***** în mărime de 2000 (două mii) lei, lunar, fiecăruia, începând cu data de 06 martie 2023 şi până la atingerea majoratului copiilor minori.

Se încasează de la Rotaru Constantin, a.n.*****, IDNP:***** domiciliat în *****, în folosul statului taxa de stat în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei.

Titlul executoriu nr. 2-773/15, emis în baza hotărârii Judecătoriei Ciocana din 11 iunie 2015, prin care s-a dispus încasarea pensiei de întreţinere de la Rotaru Constantin, în beneficiul lui Rotaru Galina, în mărime de 1000 (una mie) lei și 500 (cinci sute) lei, se anulează din data de 06 martie 2023.

În rest acțiunea civilă se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul judecătoriei Hîncești.

Preşedintele şedinţei
Judecător */semnătura/* *Roic-Botezatu Lilia*
Copia corespunde originalului
Judecător *Roic-Botezatu Lilia*